

Codi de verificació	 4W0A5423183K5C3E0NIH
Procediment: N488 Contractació de serveis	
Expedient: 23356/2018	Document: 111489/2020

Assumpte: Informe relatiu a la justificació de l'oferta desproporcionada presentada per l'empresa Sociedad Regional de Abastecimiento de Agua S.A.U. (SOREA) en ambdós lots del contracte de prestació del Servei de Manteniment del Clavegueram i Construcció d'Escomeses de Connexió a la Xarxa de Clavegueram Municipal de Sant Cugat del Vallès, i resultat final obtingut en el procés de licitació per part de les empreses finalment acceptades (EXP 23356/2018) (MM/20/157).

ANTECEDENTS

- 1- El 16 de setembre de 2017, mitjançant Acord de Ple municipal a la Sessió AJT/PLE/12/2019, l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès va aprovar l'expedient de contractació per a l'adjudicació del contracte de serveis de manteniment de clavegueram i de construcció de les escomeses de connexió a la xarxa de clavegueram municipal. A la mateixa sessió es va aprovar el plec de clàusules administratives particulars (en endavant PCAP) i el plec de prescripcions tècniques (en endavant PPT) que regiran el contracte. El contracte es va dividir en dos lots:
 - Lot 1: Serveis de manteniment i inspecció del clavegueram i execució obres correctiu per un preu base de licitació de 511.968,98 €/any (IVA no inclòs)
 - Lot 2: Treballs de construcció escomeses de connexió a la xarxa de clavegueram per un preu base de licitació de 176.366,66 €/any (IVA no inclòs)
- 2- El 18 de novembre de 2019, mitjançant Acord de Ple municipal de la Sessió AJT/PLE/15/2019, l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès va aprovar l'errada material detectada a l'Annex 4 del PCAP (preus unitaris M011 i M012).
- 3- El 7 de gener de 2020, s'ha realitzat l'obertura del sobre B de documentació tècnica relativa als criteris que depenen d'un judici de valor. Les empreses presentades a cadascun dels lots han estat:

Plica	Empresa	Lot 1	Lot 2
1	FCC Aqualia S.A.	SI	--
2	Sociedad Regional de Abastecimiento de Agua S.A.U. (SOREA)	SI	SI
3	HPSA Construcción y Servicios Medioambientales S.A.	--	SI
4	Companyia General d'Aigües de Catalunya S.A.	SI	--
5*	Construcciones Fertres S.L.	--	--

* La plica presentada per Construcciones Fertres S.L. ha quedat exclosa d'acord amb l'Acta de l'obertura de sobre B

- 4- El dia 27 de gener de 2020, els tècnics de la Secció de Manteniment Urbà redacten informe relatiu a la valoració de la documentació tècnica relativa als criteris que depenen d'un judici de valor del contracte de prestació del Servei de Manteniment del Clavegueram i Construcció d'Escomeses de Connexió a la Xarxa de Clavegueram Municipal de Sant Cugat del Vallès (Lots 1 i 2 respectivament), amb els següents resultats:

Plica	Empresa	Lot 1 (punts)	Lot 2 (punts)
1	FCC Aqualia S.A.	32,00	--
2	Sociedad Regional de Abastecimiento de Agua S.A.U. (SOREA)	35,50	27,00
3	HPSA Construcción y Servicios Medioambientales S.A.	--	14,50
4	Companyia General d'Aigües de Catalunya S.A.	33,50	--

- 5- El 28 de gener de 2020, s'ha realitzat l'obertura del sobre C de documentació tècnica relativa als criteris avaluables amb formules. Les empreses presentades a cadascun dels lots han estat:

Plica	Empresa	Lot 1	Lot 2
1	FCC Aqualia S.A.	SI	--
2	Sociedad Regional de Abastecimiento de Agua S.A.U. (SOREA)	SI	SI
3	HPSA Construcción y Servicios Medioambientales S.A.	--	SI
4	Companyia General d'Aigües de Catalunya S.A.	SI	--

- 6- El dia 06 de febrer de 2020, els tècnics de la Secció de Manteniment Urbà redacten informe relatiu a la valoració de la documentació tècnica relativa criteris avaluable amb fórmules del contracte de prestació del Servei de Manteniment del Clavegueram i Construcció d'Escomeses de Connexió a la Xarxa de Clavegueram Municipal de Sant Cugat del Vallès (Lots 1 i 2 respectivament), amb els següents resultats:

Plica	Empresa	Lot 1 (punts)	Lot 2 (punts)
1	Sociedad Regional de Abastecimiento de Agua S.A.U. (SOREA)	59,87	70,00
2	FCC Aqualia, S.A.	48,97	--
3	HPSA Construcción y Servicios Medioambientales S.A.	--	60,14
4	Companyia General d'Aigües de Catalunya S.A.	43,21	--

FETS

No obstant la valoració anterior, l'oferta presentada per l'empresa Sociedad Regional de Abastecimiento de Agua S.A.U. (SOREA) a efectes d'aquest procés de licitació, en quant las criteris avaluable amb fórmules es considera desproporcionada en els següents termes:

Lot 1:

- a) Oferta presentada pels preus unitaris: M02, M03, M04, M06, M07, M08, M11, M12, M17, M20.
- b) Oferta presentada pels preus unitaris de la base Banc BEDEC 2019.

Lot 2:

- a) Oferta presentada pel preu unitari preu unitari: C14.

En conseqüència, i a l'empara de l'article 149 de LCSP 9/2017 i de l'article 85 RD 1098/2001 es requereix a per l'empresa Sociedad Regional de Abastecimiento de Agua S.A.U. (SOREA), la presentació en un termini de 7 dies hàbils d'un informe de justificació de l'oferta desproporcionada que ha presentat.

ANÀLISI DE LA JUSTIFICACIÓ PRESENTADA PER L'EMPRESA SOCIEDAD REGIONAL DE ABSTECIMENTO DE AGUA S.A.U. (en endavant Sorea)

Lot 1:

1. Servei de manteniment i inspecció del clavegueram

Sorea presenta una justificació dels preus unitaris sobre els que ha realitzat una oferta desproporcionada per a la realització del servei de manteniment i inspecció del clavegueram, a on diferencia 3 tipologies de preus unitaris desproporcionats:

- a) Els preus M02, M03, M04, M06, M07, M08, M11, M12, corresponents a preus unitaris d'hora extra de feiners, d'hora en horari nocturn i d'hora en horari festiu, d'equip de neteja amb camió mixt amb recirculació d'aigua, d'equip amb camió mixt convencional i d'equip d'inspecció amb CCTV.

Sorea argumenta que pot oferir el mateix preu per a l'hora en horari dins la jornada laboral normal que per a l'hora extra en feiners, l'hora nocturna i l'hora en festiu, basant-se en 2 preceptes:

- a. L'existència d'un complement salarial anomenat Plus de Disponibilitat inclòs en el conveni col·lectiu propi orientat a donar servei les 24h del dia, els 365 dies de l'any, i que per tant, està inclòs en el salari anual dels treballadors de l'empresa que han de participar en aquest contracte.
- b. Les despeses fixes del contracte (amortitzacions i rènting vehicles, lloguer instal·lacions, assegurances, etc.) s'assumeixen en la seva totalitat amb el preu d'hora en horari dins la jornada laboral, i per tant, no s'incrementen per fet de que els equips facin més hores a l'any. Així doncs, que el preu de la mà d'obra fora de l'horari normal de treball (hores extres en feiners, hores nocturnes, hores en festiu) augmenti i que s'afegeixin més despeses variables (combustible, peatges, reparacions, etc.) queda compensat pel fet de que els costos fixes no sol no augmenten, si no que no computem a l'hora de calcular els preus unitaris d'hora extres en feiners, d'hora en horari nocturn, i d'hora en horari festiu.

Aquest és el motiu principal que explica que Sorea presenti el mateix preu unitari per a l'hora dins de la jornada laboral, que pels preus unitaris d'hora extra en feiners, d'hora en horari nocturn i d'hora en horari en festiu, preus que han estat considerats desproporcionats.

Sorea presenta un justificació de costos directes i indirectes (mà d'obra, despeses fixes, despeses variables) dels preus unitaris d'hora dins jornada laboral normal, d'hora extra en feiners, d'hora en horari nocturn, i d'hora en horari en festiu, de l'equip de neteja amb camió mixt amb recirculació d'aigua, de l'equip de neteja amb camió mixt convencional i d'equip d'inspecció amb CCTV (aquest darrer només hores extres en feiners i horari en festiu), afegint-li posteriorment el 13% de despeses generals i el 6% de benefici industrial, a on es constata que els costos dels equips fora de la jornada laboral normal de treball no sols són iguals que els costos dels equips dintre de la jornada laboral normal, si no que fins i tot són quelcom més baixos.

Per tant, es dona per justificada l'oferta desproporcionada presenta pels preus unitaris M02, M03, M04, M06, M07, M08, M11, M12.

- b) El preu M17 corresponent al preu unitari de rehabilitació amb mànega continua per a canonades de diàmetre 400mm., 500mm. 600mm.

En aquest cas Sorea argumenta que es tracta d'una unitat d'obra que no executa directament, si no que la subcontracta a una altra empresa donat que no disposen d'equips propis per a la seva realització, i justifica el preu unitari presentat mitjançant la presentació d'un pressupost de l'empresa Hidrotec Sanejament S.L.U. (en endavant Hidrotec) i un altre de l'empresa Hidro-Carrera, S.L. (en endavant Hidrocar).

Per tal de donar per bo aquest preu unitari es requereix a Sorea una documentació addicional de les empreses que proposa per a executar-lo, Hidrotec i Hidrocar, presentant en temps i forma la següent documentació:

- ✓ Descomposició del preu unitari ofert per part d'Hidrotec a Sorea per un import 290,18€/ml ((PEM = (cost directe + 5% de seguretat i salut)) + 19% despeses generals i benefici industrial sobre PEM).
- ✓ Conveni laboral al que pertany l'empresa Hidrotec (conveni neteja d'edificis i locals de Catalunya).
- ✓ Certificat de l'Agència tributària de què Hidrotec està al corrent de les seves obligacions tributàries.
- ✓ Certificat de la Seguretat Social de què Hidrotec no té deutes pendents.
- ✓ Declaració responsable per part d'Hidrotec.

Un cop rebuda la informació sol·licitada es constata que l'empresa Hidrotec Sanejament S.L.U compleix com empresa sovent per a contractar amb l'Administració Pública i/o treballar subcontractada per un empresa que hi treballi.

No obstant això, sobta que les despeses generals i el benefici industrial que aplica Sorea al preu unitari presentat per Hidrotec en conjunt sigui de poc més del 3% (299,16€ front 290,18€). Aquest fet no es justifica en l'informe presentat, a banda de que no concorda en cap cas amb el 13% de despeses generals i el 6% de benefici Industrial que si que aplica a la resta de preus unitaris que justifica del Lot 1 (M02, M03, M04, M06, M07, M08, M11, M12, M20).

Es pot arribar a entendre que Sorea estigui en condicions de reduir el % de despeses generals per diversos motius i fins i tot renunciar al seu benefici Industrial, però no reduint en conjunt pràcticament un 16% en aquests conceptes. I a més amb un criteri ben diferent al que utilitza en la justificació sol·licitada de la resta de preus unitaris desproporcionats, a on si que aplica un 13% de despeses generals i un 6% de benefici industrial.

Per aquest motiu, NO s'accepta la justificació de l'oferta desproporcionada presentada pel preu unitari M17.

- c) El preu unitari M20 corresponent al preu diari de bomba submergible d'aigües residuals de fins 1,5CV.

Per aquest preu unitari Sorea presenta la descomposició del preu unitari en mà d'obra, despeses fixes i despeses variables, cost de compra de la bomba submergible, de la mànega i dels accessoris necessaris, pels quals presenta factures, aplicant finalment un 13% de despeses generals i un 6% de benefici Industrial al cost directe obtingut.

Per tant, en aquest cas es dona per justificada l'oferta desproporcionada presentada pel preu unitari M20.

2. Obres de manteniment correctiu

En quant a la justificació de l'oferta desproporcionada presentada per Sorea d'un 28,32% de descompte o baixa respecte als preus unitaris de la base Banc Bedec 2019 (obres d'urbanització de fins 0,402M€ a la província de Barcelona) per a la execució d'obres de manteniment correctiu, en primer lloc aclarir el següent:

Sorea comença la seva argumentació remarcant el fet de que ha presentat la mateixa oferta respecte a la base Banc Bedec 2019 en ambdós Lots de que consta aquest contracte, sent aquesta oferta desproporcionada en el Lot 1, i en canvi no sent-ho en el Lot 2.

A aquest respecte, cal comentar que es tracta de 2 Lots completament independents, que es formalitzaran en 2 contractes independents i que en cap cas són comparables. El que un oferta sigui desproporcionada depèn exclusivament segons RD 1098/2001, del número de licitadors que es presenten i de les ofertes que aquests presenten en un procés de licitació d'un contracte. Per aquest motiu, si en el cas del Lot 2, amb la mateixa oferta que s'ha presentat en el Lot 1, aquesta no es considera desproporcionada, l'administració no ha d'entrar a valorar absolutament res. En canvi, en el Lot 1, al considerar-se desproporcionada l'oferta presentada, segons la llei 9/2017 l'Administració a d'entrar analitzar, valorar i considerar si aquesta oferta és assumible o no per part de l'empresa que l'ha presentat.

També és important tenir en compte que en el cas del Lot 1, la base Banc Bedec 2019 és el quadre de preus de referència per a executar i valorar la totalitat de treballs relacionats amb les obres de manteniment correctiu, mentre que en el cas del Lot 2, la base banc Bedec 2019 és només un quadre de preus complementari, a on anar a buscar en cas necessari, un preu unitari que valori l'execució d'una unitat d'obra no definida i valorada a través d'un dels 23 preus unitaris de què consta el contracte.

Sorea per a justificar l'oferta desproporcionada realitzada, es basa en l'estructura que tenen els preus unitaris que conformen la base Banc Bedec 2019 (obres d'urbanització de menys de 0,402M€ a la província de Barcelona), que és la següent:

Preu unitari (PEC) = (PEM = (cost directe (CD) + 5% despeses indirectes (DI))) + 19% despeses generals (DG) i benefici industrial (BI)

Sent el cost directe (CD) la suma de 3 conceptes o preus simples: mà d'obra (h), maquinària (h) i materials (ml, m2, m3, ut, Tn, etc.).

Amb aquestes premisses, Sorea estima que pot fer un descompte d'un 7% en la mà d'obra, d'un 20% en la maquinària i d'un 30% en els materials, però no ho justifica objectivament, ni presenta cap tipus de documentació al respecte, com per exemple, cartes de compromís de proveïdors de materials emprats en actuacions de clavegueram amb descomptes sobre els preus de tarifa de l'ordre de magnitud del que afirmen que poden fer o assumir. Sorea només descriu un seguit de condicions subjectives que en cap cas justifiquen les rebaxes ofertes.

Sorea per tal d'arribar a un descompte lineal d'un 23,90% sobre el cost directe dels preus unitaris de la base banc Bedec 2019, pondera els conceptes o preus simples que els conformen de la següent manera:

$\text{Cost directe PU} = (20\% \times \text{preu mà d'obra}) + (15\% \times \text{preu maquinària}) + (65\% \times \text{preu materials})$

Així doncs, tenint en compte els descomptes plantejats sobre la mà d'obra, la maquinària, i els materials s'obté:

$\text{Descompte cost directe PU} = (20\% \times 0,07) + (15\% \times 0,2) + (65\% \times 0,3) = 23,90\%$

Considerant per tant que, un 20% del cost directe recau en la mà d'obra, un 15% en la maquinària i un 65% en els materials. Aquesta relació i/o ponderació entre mà d'obra, maquinària i material, tampoc té cap justificació objectiva, i en cap cas pot adoptar-se de manera general per a la totalitat de preus unitaris que constitueixen el banc de preus objecte de l'oferta presentada. Sorea ni tan sols justifica d'on treu o com arriba a aquesta hipòtesi.

En el document de l'ITEC "Bedec, contenidos y criterios" a on s'expliciten els criteris de formalització de la base Banc Bedec, no s'estableixen aquest tipus de ponderacions i percentatges amb l'objectiu

d'obtenir una relació genèrica comuna que serveixi per a tots els preus unitaris del banc. Els preus unitaris es generen de manera individualitzada, tenint en compte els rendiments que són necessaris de mà d'obra i/o de maquinària per a realitzar un treball o per a executar una unitat d'un material.

Per altra banda, fent un repàs i/o revisió de diversos preus unitaris de la base Banc Bedec 2019 s'ha pogut comprovar que són heterogenis en quant a la relació entre mà d'obra, maquinària i materials. Per exemple en els preus unitaris de moviment de terres en general, predomina la maquinària respecte a mà d'obra i materials. En canvi, en els preus unitaris de formigons i canonades, predomina el material respecte a mà d'obra i maquinària, i en l'execució d'un pou de clavegueram d'obra o d'un paviment de panot, predomina la mà d'obra envers maquinària i materials.

Per tant, no sembla correcte prendre la relació de ponderació presentada per Sorea com a eina general per a establir una correlació de pesos envers els preus simples de mà d'obra, maquinària i materials, en el càlcul del cost directe d'una unitat d'obra de la Base Bedec 2019, i per tant, en el càlcul del descompte que pugui realitzar-se.

Finalment Sorea també planteja per una banda, un descompte d'un 2,30% sobre el 5% de despeses directes que s'hauria d'afegir al cost directe dels preus unitaris de la base Banc Bedec 2019, i per altra banda, un descompte d'un 4,40% sobre el 13% despeses generals, mantenint el 6% de benefici industrial. D'aquesta manera les despeses indirectes que aplica sobre el cost directe són del 2,70% i les despeses generals que aplicar sobre el PEM (cost directe + despeses indirectes) són del 8,60%. Així doncs, l'estructura que planteja Sorea tenint en compte el descompte del 28,32% és:

Preu unitari amb descompte del 28,32% (PEC) = (PEM = (Cost directe (CD) x (1 - 0,239)) + 2,7% despeses indirectes (DI))) + 14,60% despeses generals (DG) i benefici industrial (BI)

La seva argumentació per a justificar el descompte en les despeses indirectes es basa en el coneixement que té en la gestió de contractes de clavegueram, en la seva implantació en el territori al voltant de St. Cugat i en l'especialització de la seva mà d'obra. En quant al descompte en les despeses generals, el justifica en que al tenir contractes similars en poblacions del voltant, pot compartir les despeses fixes del contracte objecte d'aquesta licitació amb aquests i viceversa. Per exemple amb la utilització d'instal·lacions ja existents i comunes a altres contractes.

Segons l'article 130 del reglament generals de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques es consideren despeses indirectes les següents: despeses d'instal·lacions d'oficines a peu d'obra, despeses de comunicacions, d'edificació de magatzems, tallers i pavellons provisional per a obrers, de laboratoris, etc. així com les despeses de personal tècnic i administratiu adscrit exclusivament al contracte, i altres imprevistos. L'ITEC, a banda de tot l'anterior, en el seu document "Bedec, contenidos y criterios", hi afegeix també maquinària i eines comunes a diverses unitats d'obra i no específiques per cap d'elles en concret, com poden ser elements d'elevació (grues i camions grua), elements de transport (camions per a treballs generals i neteges) i eines (pics i pales), el control de qualitat, i despeses en equipament d'oficines, en consumibles i en consum d'energia, aigua i telèfon.

El mateix document de l'ITEC considera com a despeses generals d'empresa (13%) les despeses financeres, les càrregues fiscals (IVA exclòs), les taxes de l'administració que incideixen directament sobre el cost de contracte, i altres costos derivats de les obligacions del contracte.

Tenint en compte l'exposat anteriorment, la justificació presentada, i la casuística del contracte, es pot entendre que en aquest cas Sorea si que està en disposició de poder realitzar i assumir els descomptes plantejats sobre les despeses indirectes i les despeses generals.

Tanmateix, com que no està justificat el descompte sobre el cost directe dels preus unitaris, NO s'accepta la justificació de l'oferta desproporcionada presentada per la base Banc Bedec 2019.

Lot 2:

Sorea presenta la justificació del preu unitari C14, corresponent a malla per a protecció d'arrels, que és l'únic preu unitari en que l'oferta és desproporcionada. Per a aquesta justificació planteja una descomposició del preu unitari seguint l'estructura d'un preu ITEC, a on el cost directe està conformat per mà d'obra i materials, donat que en aquest cas no és necessària cap maquinària per executar la unitat d'obra. Per a la mà d'obra utilitza preus simples de mà d'obra de la Base Banc Bedec 2019 i pel material presenta factura amb el preu de la malla. A aquest cost directe li afegeix primer un 2,70% de despeses indirectes, obtenint d'aquesta manera el PEM, i posteriorment un 8,60% de despeses generals sobre aquest PEM, realitzant per tant, uns descomptes d'un 2,30% i d'un 4,40% respectivament, els mateixos descomptes que es plantegen en el Lot 1 en la justificació de l'oferta desproporcionada de la base Banc Bedec 2019, i que anteriorment ja han estat validats. Finalment, aplica també un 6% de benefici industrial al PEM.

A mode d'informació, també és important comentar la poca repercussió que hauria de tenir el preu C14 sobre el total d'aquest contracte, donat que és un preu que només s'hauria d'emprar en cas de ser necessari protegir els claveguers executats d'arrels d'arbres propers, i això només passa generalment en carrers amb arbrat a la via pública (St. Cugat centre i Mira-sol preferentment). En el contracte actual, aquest tipus de protecció no s'executen mai, donat que no es disposa de preu unitari per tal de dur-la a terme. S'estima que únicament entre un 15-20% de les noves escomeses necessitaran aquest tipus de protecció. A nivell econòmic els preus unitaris C01, C02, C03, C04, C05, C06, C10, representaran més del 80% del cost total del contracte per a l'execució de noves escomeses.

En conseqüència, es dona per bona la justificació presentada per Sorea respecte al preu unitari C14.

CONCLUSIONS

Per tot l'exposat anteriorment, es conclou que:

1. En el Lot 1: "Servei de manteniment i inspecció del clavegueram i execució d'obres de correctiu" NO s'accepta la justificació presentada per Sorea envers l'oferta desproporcionada del preu unitari M17 i de la base Banc Bedec 2019, i per tant, se'ls exclou del procés de licitació. La puntuació final que resulta de l'aplicació dels criteris d'adjudicació avaluable amb fórmules és:

Plica	Empresa	Lot 1 (punts)
1	FCC Aqualia, S.A.	48,97
4	Companyia General d'Aigües de Catalunya S.A.	43,21

I la puntuació final del procés de licitació tenint en compte l'aplicació dels criteris d'adjudicació que depenen d'un judici de valor i dels avaluable amb fórmules és:

Empresa licitadora	Criteris depenen judici de valor	Criteris avaluable amb fórmules	Puntuació final
FCC Aqualia, S.A.	32,00	48,97	80,97
Companyia General d'Aigües de Catalunya, S.A.	33,50	43,21	76,71

2. En el Lot 2: “Treballs de construcció escomeses de connexió a la xarxa de clavegueram” Sí que s’accepta la justificació presentada per Sorea envers l’oferta desproporcionada del preu unitari C14, i per tant, es mantenen en el procés de licitació. La puntuació final que resulta de l’aplicació dels criteris d’adjudicació avaluable amb fórmules és:

Plica	Empresa	Lot 2 (punts)
2	Sociedad Regional de Abastecimiento de Agua S.A.U. (SOREA)	70,00
3	HPSA Construcción y Servicios Medioambientales S.A.	60,14

I la puntuació final del procés de licitació tenint en compte l’aplicació dels criteris d’adjudicació que depenen d’un judici de valor i dels avaluable amb fórmules és:

Empresa licitadora	Criteris depenen judici de valor	Criteris avaluable amb fórmules	Puntuació final
Sociedad Regional de Abastecimiento de Agua S.A.U. (SOREA)	27,00	70,00	97,00
HPSA Construcción y Servicios Medioambientales S.A.	14,50	60,14	74,64

Sens perjudici de millor criteri s’informa

Vist i plau,